

NEDELJA

NALIZE, VESTI, STAVOVI

24/FEB/2023 # 570

RAT CENAMA

Cene nafte oscilirale su ove nedelje padom na vesti o rastu zaliha u SAD, uz zaoštravanje monetarne politike Fed-a, da bi od četvrtka povratile gubitak na informacije o navodnom jakom ograničenju ruske ponude

BUDUĆNOST
NA DELU

Transnafta

SADRŽAJ

NAFTA

- SAD obaraju, Rusija podiže cene nafte [OVDE](#)
- Reuters: Rusija reže izvoz nafte na Zapad za četvrtinu? [OVDE](#)
- Saudijska Arabija smanjuje proizvodnju nafte za 616.000 barela dnevno [OVDE](#)
- Morgan Stanley smanjuje prognoze cena nafte Brent za 2023-24 [OVDE](#)
- Predsednik Putin dozvolio je Shell-u i Mammoet-u da napuste Rusiju [OVDE](#)
- Albanija zaplenila tanker sa 22.500 tona dizela pod sumnjom da dolazi iz Rusije [OVDE](#)
- Analitičari: Kina postavlja rekordan uvoz sirove nafte 2023. godine [OVDE](#)
- Kazahstan će u martu Nemačkoj isporučiti 100.000 tona nafte preko Družbe [OVDE](#)
- Exxon upozorava na rizike izvoza kazahstanske nafte [OVDE](#)
- Saudi Aramco skliznuo na poziciju treće najveće kompanije na svetu [OVDE](#)
- Bugarska kaznila ruski Lukoil zbog 'zloupotrebe dominantnog položaja' [OVDE](#)
- Mešoviti finansijski rezultati MOL grupe [OVDE](#)
- Niske globalne zalihe destilata [OVDE](#)
- UNKS: Kretanje cena nafte Brent [OVDE](#)

PRIRODNI GAS

- Potrošnja gasa u EU opada za skoro 20%, premašujući cilj od 15% [OVDE](#)
- Cene gase dodatno padaju uz rekordnih 64% punih evropskih skladišta gase [OVDE](#)
- Engie pokreće arbitražu protiv Gasproma zbog manjih isporuka gase [OVDE](#)
- Neptun Deep projekat u Crnom moru Rumunije konačno kreće? [OVDE](#)

REGION

- Slovenačka vlada bi uskladila marže za trgovce gorivom s inflacijom [OVDE](#)
- Filipović: Gas iz LNG terminala biće dostupan BiH [OVDE](#)
- MOL će u Hrvatskoj prerađivati gas [OVDE](#)
- UNKS: Cene goriva u regionu [OVDE](#)

NAFTA

SAD obaraju, Rusija podiže cene nafte

NUJORK - Cene nafte stabilizovale su se u petak sa informacijama o ograničenjima ruske ponude, nakon što je nafta Brent dan ranije zabeležila najveći jednodnevni gubitak za sedam nedelja, izazvan daljim zaoštravanjem američke monetarne politike.

Fjučersi na naftu Brent porasle su za oko dva dolara, na 82,80 dolara po barelu do 02,00 GMT, u poređenju sa četvrtkom, ali i sa oko 98 dolara po barelu uoči ruske invazije na Ukrajinu pre godinu dana.

Fjučers sirove nafte West Texas Intermediate (WTI) napredovao je na 76,05 USD nakon šest sesija gubitaka.

Obe naftne referentne vrednosti izgubile su više od 2 dolara na prethodnoj sesiji zbog očekivanja daljnog povećanja kamatnih stopa američke centralne banke (Fed).

Zapisnici sa poslednjeg sastanka Federalnih rezervi SAD-a u sredu pokazali su da se većina zvaničnika Fed-a složila da rizici visoke inflacije opravdavaju dalje povećanje kamatnih stopa.

U međuvremenu, dolar je poslednjih nedelja ojačao, čineći naftu skupljom za vlasnike drugih valuta.

Porast cena nafte je takođe držan pod kontrolom znakova daljnog povećanja zaliha sirove nafte.

Zalihe sirove nafte i goriva u SAD porasle su prošle sedmice za 7,6 miliona barela, prema podacima američke Uprave za energetske informacije (EIA).

Iako jači dolar ostaje kratkoročna prepreka za naftu, očekujemo nižu rusku proizvodnju i ponovno otvaranje Kine kako bi se zaostrilo tržište nafte i podržalo cene, kažu analitičari UBS-a.

Proizvodnja sirove nafte u SAD-u ostala je na 12,3 miliona barela dnevno u nedelji koja je završila 10. februara – najviša stopa proizvodnje od prošlog aprila 2020. Proizvodnja u SAD je i dalje 800.000 bd niža od vrhunske proizvodnje u martu 2020.

Reuters: Rusija reže izvoz nafte na Zapad za četvrtinu?

MOSKVA - Rusija će rezati izvoz sirove nafte iz zapadnih luka za jednu četvrtinu u martu i aprilu, povećavajući već najavljeni smanjenja od 500.000 barela dnevno (bd) za mart, kao očiglednu odmazdu za sankcije Zapada, prenosi u utorak **Reuters**, pozivajući se na tri izvora na ruskom naftnom tržištu.

Za sada, međutim, ruske vlasti nisu potvrdile ovu vest, niti je ruski naftovodni gigant, Transneft, odgovorio na zahteve Reutersa za komentar.

Zapadne sankcije prisiljavaju Moskvu da izvodi različite akrobacije na tržištu nafte, od smanjenja proizvodnje i stvaranja novih mehanizama za određivanje cena za svoju vodeću naftu Ural do prodaje nafte Kini i Indiji uz ogromne popuste, dodaje agencija.

Prvobitni planovi Rusije da smanji proizvodnju za 500.000 barela dnevno u martu iznosili bi 5% ruske proizvodnje ili 0,5% globalne proizvodnje, prema podacima Reutersa.

Međutim, ako se potvrde, ovi najnoviji planovi za smanjenje ponude do 25% bi doveli do uklanjanja čak 625.000 bd iz ruskog izvoza nafte.

Rezanje iz zapadnih luka odražava preusmeravanje ruske sirove nafte na istočna tržišta, prvenstveno Indiju i Kinu, ali i Tursku. Uvoz u Indiju posebno je značajno porastao, popevši se na rekordnih 1,4 miliona barela dnevno u januaru, što je čini glavnim ruskim kupcem nafte za brodske pošiljke. Kina je najveći ruski kupac nafte u celini, dopremajući grovog uvoza putem naftovoda.

NIKADA LAKŠE DO UŠTEDA

SA NAMA NA PUTU
PROGRAM EDJALNOSTI

PREUZMI APLIKACIJU

Download on the
App Store

GET IT ON
Google Play

EXPLORE IT ON
AppGallery

Saudijska Arabija smanjuje proizvodnju nafte za 616.000 barela dnevno

RIJAD - Saudijska Arabija je smanjila ukupnu proizvodnju nafte za 616.000 barela dnevno u periodu od četiri meseca od septembra do decembra 2022. godine, prema analizi *Okaz/Saudi Gazette*.

Kraljevina je smanjila proizvodnju nafte četvrti mesec zaredom u decembru, svodeći ukupnu saudijsku proizvodnju nafte u tom mesecu na oko 10,44 miliona barela dnevno.

Važno je napomenuti da je Saudijska Arabija smanjila proizvodnju nafte za 573.000 barela dnevno od prošlog novembra nakon odluke OPEC + u oktobru.

OPEC+ je najavio smanjenje proizvodnje nafte za dva miliona barela dnevno počevši od novembra, kao deo mera za održavanje stabilnosti tržišta nafte i suočavanje sa situacijom neizvesnosti bez presedana na osnovama ponude i potrošnje ključne energetske sirovine. Ovo je bilo najveće smanjenje od početka 2020. godine, posebno nakon izbijanja pandemije korona virusa.

Prema ispitivanju Okaz/Saudi Gazette, Saudijska Arabija je povećala proizvodnju nafte u periodu od 16 uzastopnih meseci, počevši od aprila 2021. kada je proizvodnja iznosila oko 8,13 miliona barela dnevno, dok je njena proizvodnja nafte u avgustu ove godine dostigla oko 11,051 miliona barela dnevno, što je povećanje od 35,86 % za 16 meseci.

Morgan Stanley smanjuje prognoze cena nafte Brent za 2023-24

NIJUJORK – Analitičari banke Morgan Stanley smanjili su svoje prognoze cena sirove nafte tipa Brent tokom 2023. i za 2024. godinu zbog većeg ruskog izvoza od očekivanog, prenosi u sredu *Sharecast News*.

U istraživačkoj noti poslatoj klijentima, oni predviđaju da će se nafte Brent trgovati u rasponu između 90-100 dolara po barelu u poslednjoj polovini 2023., što je manje u odnosu na prethodnu procenu za raspon od 100-110 dolara.

Gledajući u 2024., očekuju da se Brent trguje po 95 dolara po barelu, u odnosu na raniju procenu od 110 dolara po barelu.

Ključno za reviziju njihovih prognoza je podatak da je ruska prodaja sirove nafte i naftnih derivata u inostranstvu opala za svega 400.000 barela dnevno 2023.

To je u poređenju sa prethodnom prognozom za smanjenje od otprilike 1,0 miliona b/d.

U isto vreme, globalna potražnja za naftom sada je uvećana na 1,9 miliona b/d umesto 1,4 miliona b/d, zbog ponovnog otvaranja Kine, povećane potražnje iz avijacije i poboljšanih prognoza rasta bruto domaćeg proizvoda u 2023.

Albanija zaplenila tanker sa 22.500 tona dizela pod sumnjom da dolazi iz Rusije

TIRANA - Albanija je zaplenila tanker sa 22.500 tona nafte za koju se sumnja da dolazi iz Rusije i uhapsila posadu zbog kršenja zapadnog embarga, saopštila je u ponedeljak albanska policija.

Tanker za naftu i hemikalije registrovan u Liberiji zaplenjen je u luci Drač. "Istrage sumnja se da ova pošiljka nafte dolazi iz zemalja pod naftnim embargom, posebno iz Rusije", navodi se u saopštenju policije.

"Tanker je krenuo iz Azerbejdžana i navodno je natovaren naftom u grčkoj luci Kalamata, iz drugog tankera sa količinom od 22.500 tona dizel goriva."

Albanija je bila jedna od prvih zemalja koja je uvela sankcije Rusiji pre godinu dana kada je Moskva pokrenula vojnu operaciju u Ukrajini.

Dana 10. februara, španska luka u Taragoni na severoistoku odbila je ulazak brodu Maersk Magellan pod zastavom Singapura nakon što je otkriveno da je njegov teret naftnih derivata prethodno prevezao brod koji je ranije bio pod ruskim zastavom.

Predsednik Putin dozvolio je Shell-u i Mammoet-u da napuste Rusiju

LONDON, MOSKVA - Britanski superteškaš Shell i holandski specijalizirani izvođač radova Mammoet dobili su odobrenje od ruskog predsednika Vladimira Putina za prenos naftne i gasne imovine u toj zemlji.

Putin je potpisao posebnu rezoluciju o prenosu Shell-ovih 50% udela u Salym Petroleum Development i Khanty-Mansiysk Oil & Gas Union na GPN Middle East Projects, posebno stvorenu podfirmu ruske naftne kompanije Gasprom Neft. Shell je postao deoničar Salym Petroleum-a 1996. godine kada je Rusija otvorila svoj naftni sektor za međunarodne naftne kompanije, a Gasprom nije se pridružio projektu nakon akvizicije drugog partnera tog poduhvata, Sibir Energy na berzi u Velikoj Britaniji, 2009. godine.

Salym Petroleum nije otkrio svoju proizvodnju nafte za 2022., ali najnoviji dostupni podaci ruskog ministarstva energetike sugerisu da je proizvodio oko 120.000 barela dnevno u 2021. iz svoja tri polja Salym u Zapadnom Sibiru, piše **Upstream**.

Najvredniju imovinu kompanije Shell u Rusiji – njen ideo u projektu nafte i gasa Sahalin 2 na dalekom istoku zemlje – vlada je eksproprijsala prošle godine.

Osim što je odobrio transfer preostale imovine kompanije Shell u Rusiji, Putin je takođe potpisao predlog da se Mammoet-u omogući da proda svoju rusku podfirmu igraču registrovanom u Kini.

Mammoet je intenzivno radio za ruske naftne, gasne i petrohemiske kompanije, stekavši jedan od svojih najvećih ugovora u maju 2020. za podizanje i ugradnju 42 velika modula za obradu na tri betonska gravitaciono zasnovana temelja za projekat Arctic LNG 2 koji vodi ruski nezavisni Novatek.

ОДЛИЧНА ОЦЕНА
ОД СВАКОГ ВОЗАЧА!

Програм је и до сада био одличан,
а сад је

5+

LUKOIL.RS

LUKOIL SRBIJA

lukoilsrbija

Exxon upozorava na rizike izvoza kazahstanske nafte

HJUSTON - Exxon je upozorio u utorak da je ranjiv na poremećaje u svojim naftnim operacijama u Kazahstanu zbog izvozne infrastrukture koja prolazi kroz Rusiju.

Vest dolazi nakon obustavljenih tokova nafte iz polja Tengiz zbog pretrpanih zaliha u ruskoj luci Novorosijsk. Višak zaliha je zauzvrat bio rezultat obustavljenog izvoza iz Novorosijska zbog nepovoljnih vremenskih uslova.

Ako protok nafte iz Kaspijskog mora na međunarodna tržišta iz ruske crnomorske luke preko naftovoda Kaspijskog konzorcijuma (CPC) bude "poremećen, ograničen, privremeno obustavljen", Exxon bi "mogao doživeti gubitak novčanih tokova neizvesnog trajanja u svojim poslovima u Kazahstanu", rekao je naftni superteškaš u regulatornom podnesku na koji se poziva **Reuters**.

Exxon ima 25 posto udela u konzorcijumu Tengizchevroil koji upravlja dvama nalazištima u kazahstanskom delu Kaspijskog mora i 16,8 odsto udela u polju Kashagan.

Proizvodnja koja odgovara ovim udelima iznosila je prosečno 246.000 barela ekvivalentne nafte dnevno prošle godine. Ovo je donelo Exxon-u zaradu od 2,5 milijardi dolara, navela je kompanija.

Kazahstan će u martu Nemačkoj isporučiti 100.000 tona nafte preko Družbe – izvori

MOSKVA - Kazahstan će isporučiti 100.000 tona nafte preko ruskog naftovoda Družba u Nemačku u martu za rafineriju PCK Schwedt (Šved) nakon što je dogovorio komercijalne i pravne uslove sa svim uključenim stranama, rekla su za **Reuters** dva upoznata izvora.

Kazahstanska naftna kompanija Kazmunaigaz (KMG) isporučivaće tu količinu preko sistema cevovoda ruskog Transnefta, rekli su izvori.

Nafta će se isporučivati firmi Rosneft Deutschland, koju je vlada u Berlinu stavila pod starateljstvo nemačkog energetskog regulatora, rekli su izvori. Rosneft i dalje drži 54,17% udela u rafineriji.

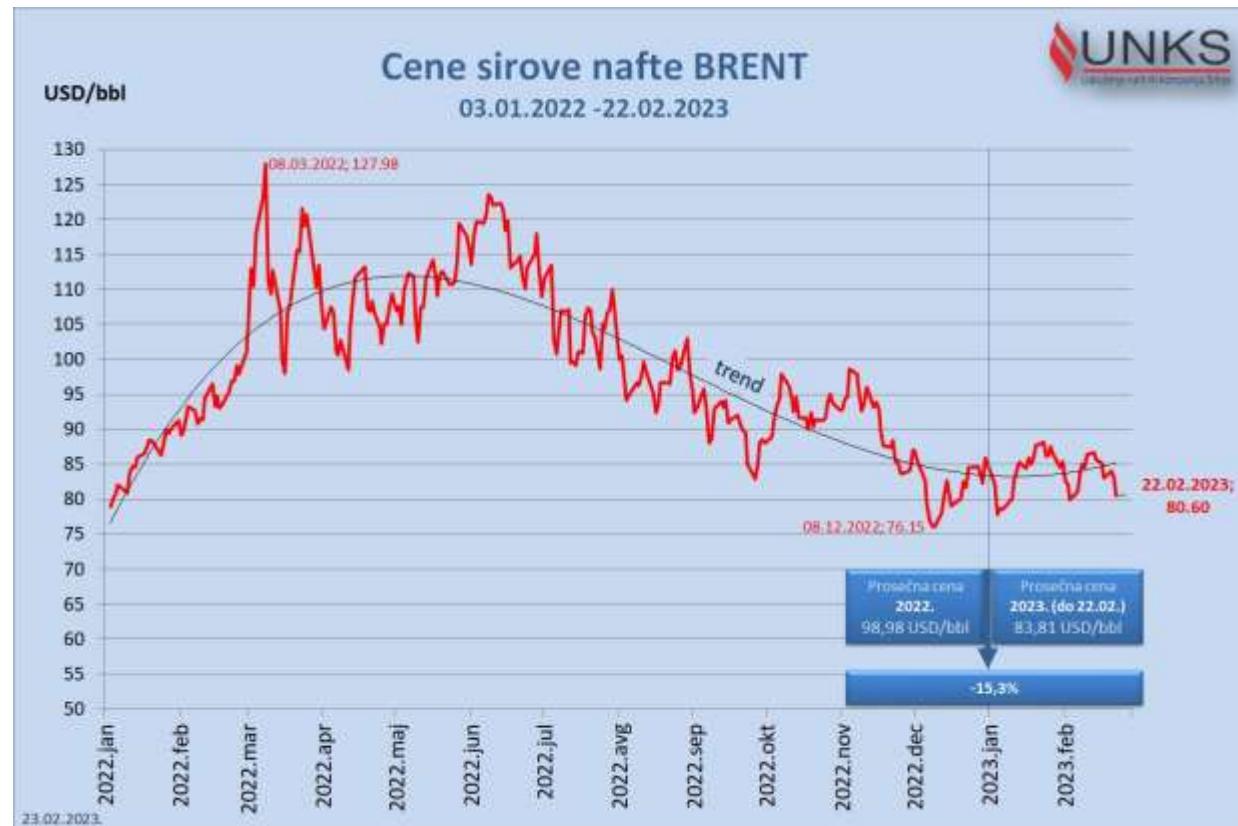
Reuters navodi da Nemačka planira da promeni svoj Zakon o energetskoj sigurnosti kako bi omogućila brzu prodaju Rosneftovog udela u rafineriji Schwedt bez potrebe za nacionalizacijom.

Nemačka je od januara zaustavila uvoz ruske nafte preko Družbe i pokušava da obezbedi sirovinu za rafineriju sa alternativnih ruta.

Nemačke rafinerije u Švedu i Leuni kod Lajpciga snabdevaju se neruskim naftom preko poljskog Gdanska i nemačkog Rostoka. Ove pomorske zalihe nisu dovoljne da obezbede pun rad u obe rafinerije povezane s naftovodom Družba.

"Prema rukovodstvu PCK-a, iskorišćenost kapaciteta rafinerije u januaru je bila u proseku oko 60 posto", rekao je predstavnik rafinerije.

Kazahstan je prvobitno planirao da počne izvoz nafte u Nemačku u januaru 2023., ali su pregovori odloženi jer je trebalo razraditi pravna i komercijalna pitanja, rekli su izvori.

INFORMATIKA

Poslovna inteligencija

ZAKAŽITE RAZGOVOR SA NEKIM OD NAŠIH EKSPERATA

Analitičari: Kina postavlja rekordan uvoz sirove nafte 2023. godine

SINGAPUR - Očekuje se da će Kina uvesti rekordnu količinu sirove nafte 2023. godine zbog povećane potražnje za gorivom nakon ukidanja kontrole COVID-19 i kao rezultat novih rafinerija koje dolaze u pogon, navode analitičari na koje se poziva **Reuters**.

Izgledi za snažnu potražnju najvećeg svetskog uvoznika biće još jedan cenovno rastući faktor za tržište nafte, pored koje već ukalkulisanih efekata smanjenja proizvodnje grupe proizvođača OPEC+ i sankcija Zapada na ruski izvoz.

Kineski uvoz sirove nafte mogao bi ove godine porasti između 500.000 i 1 milion barela dnevno (bd) na čak 11,8 miliona bd, čime bi se preokrenuo pad iz prethodne dve godine i premašio rekord iz 2020. godine od 10,8 miliona bd, prema analitičarima četiri konsultantske kompanije za industriju - Wood Mackenzie, FGE, Energy Aspects i S&P Global Commodity Insight.

Saudi Aramco skliznuo na poziciju treće najveće kompanije na svetu

NIJUJORK - Državni naftni gigant Saudijske Arabije, Saudi Aramco, sada je treća najveća svetska kompanija po tržišnoj kapitalizaciji, prema evidenciji portala **companymarketcap.com**.

Aramco, sa tržišnom kapitalizacijom od 1,903 biliona dolara, pao je na treću poziciju iza IT giganata Apple-a (2,413 mld. USD dolara) i Microsoft-a (1,920 mld. USD).

Pre samo dva meseca, sredinom decembra, Aramco je držao drugu poziciju sa tržišnom kapitalizacijom od 1,81 biliona dolara, iza Apple-a. A pre toga, u maju prošle godine, Aramco je bio na vrhu liste sa tržišnom kapitalizacijom od 2,38 biliona dolara.

Al Rajhi Capital je u januarskom izveštaju naveo da se očekuje da će neto profit Aramco-a u četvrtom kvartalu 2022. godine opasti za 6,3% u odnosu na prethodni kvartal, na 38,90 milijardi dolara zbog slabih izgleda potražnje koji proizlaze iz globalnog ekonomskog usporavanja.

Niske globalne zalihe destilata

LONDON - Globalne zalihe dizela i drugih destilatnih ulja izuzetno su niske - što znači da će cene ponovo brzo porasti ako privreda izbegne recesiju 2023., piše u četvrtak **Reuters**.

Zalihe destilata u Evropi su krajem januara bile -41 milion barela (-10%) ispod desetogodišnjeg proseka.

Zalihe destilata u SAD-u bile su 17. februara -16 miliona barela (-12%) ispod prethodnog desetogodišnjeg sezonskog proseka.

HIPLEX

HIPTEN

HIPREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

Bugarska kaznila Lukoil zbog 'zloupotrebe dominantnog položaja'

SOFIJA - Bugarska je kaznila ruskog naftnog giganta Lukoil sa 67 miliona leva (oko 36 miliona dolara) zbog "zloupotrebe svog dominantnog položaja" u toj zemlji, saopštila je antimonopolska vlast te zemlje, prenosi **AFP**.

Bugarska uprava za zaštitu konkurenčije navela je da je Lukoil Bugarska "zloupotrebio svoju dominantnu poziciju vršeći pritisak na veleprodajne cene goriva", čime je ometao konkurenčiju i "štetio interesima potrošača".

Austrijski OMV i bugarska Insa Oil optužili su Lukoil da im od kraja 2021. naplaćuje cene goriva na pumpi i odbija popuste, čak i za kupovinu na veliko.

Lukoil će se žaliti na odluku,javljaju **lokalni mediji**.

Mešoviti finansijski rezultati MOL grupe

BUDIMPEŠT - Najveća istočnoevropska naftna i gasna kompanija, mađarska MOL grupa, izvestila je o mešovitim finansijskim rezultatima za 2022., pošto su viši porezi i lokalna ograničenja cena goriva izbrisali rekordno visoke prihode od prerade ruske sirove nafte sa velikim popustom i iz njenog upstream segmenta poslovanja.

MOL je prošle godine ostvario neto prihod od prodaje od preko 26,3 milijarde dolara, što je godišnji porast od 34% u odnosu na 19,6 milijardi dolara u 2021. godini, ali je neto profit koji se pripisuje akcionarima pao za 5% na 1,66 milijardi dolara prošle godine u odnosu na 1,75 milijardi dolara u 2021.

MOL je procenio da je uticaj regulacije cena goriva i nepredviđenih poreza u centralnoj i istočnoj Evropi iznosio više od 1,6 milijardi dolara na njegovu EBITDA zaradu u 2022.

MOL-ov downstream segment ostvario je operativni profit od 1,67 milijardi dolara, u odnosu na 1,15 milijardi dolara 2021. godine, podržan visokim maržama prerade jer je cena ruske sirove nafte koja stiže u Mađarsku preko naftovoda Družba značajno pala u odnosu na referentnu cenu Brenta početkom drugog tromesečja 2022.

Prema prezentaciji kompanije, MOL je kupovao rusku mešavinu Ural uz popust od skoro 35 dolara po barelu (\$/bbl) u odnosu na Brent u drugom tromesečju, 27 \$/bbl u trećem i 26 \$/bbl u četvrtom kvartalu.

Popust na Ural se povećao na 30 dolara po barelu u januaru ove godine, navodi MOL.

Kompanija je saopštila da ima za cilj da poveća udeo neruskih isporuka nafte svojim istočnoevropskim rafinerijama na između 45% i 50% do decembra ove godine u odnosu na 30% i 35% u februaru, i cilja na 100% zamenu Urala nakon 2025.

MOL također predviđa da će njegova proizvodnja ugljovodonika nastaviti da opada u 2023. na oko 90.000 barela ekvivalenta nafte dnevno u odnosu na 92.000 boed u 2022. godini.

GAS

Potrošnja gasa u EU opada za skoro 20%, premašujući cilj od 15%

BRISEL - Potrošnja gasa širom Evropske unije pala je za skoro 20% između avgusta i januara, što odražava raširenu rešenost domaćinstava i kompanija da preuzmu stvari u svoje ruke i ublaže uticaj naglo rastućih računa, prenosi *Euronews*.

Brojke, koje je u utorak objavio Eurostat, znače da je EU lako premašila svoj cilj da smanji potrošnju gasa za 15%, što je trebalo da bude ispunjeno do kraja marta.

Cilj je dogovoren u letu kao preventivna akcija protiv najgoreg scenarija u kojem bi Rusija naglo prekinula isporuku gasa bloku u znak odmazde za sankcije Zapada. Ministri su još u julu odlučili da cilj od 15 odsto učine dobrovoljnim a da postane obavezan samo u slučaju velikih nestašica.

Ipak, najnoviji podaci pokazuju da je potreba za uštedom novca na računima za gas bila jača od bilo kojeg evropskog ili nacionalnog mandata.

Potrošnja gasa u EU pala je za 19,3 odsto između avgusta 2022. i januara 2023. u poređenju sa prosečnom potrošnjom za iste mesece između 2017. i 2022. godine, saopštio je Eurostat.

Najveća štednja je registrovana u Finskoj (-57,3%), Litvaniji (-47,9%) i Švedskoj (-40,2%).

Španija (-13,7%) i Slovenija (-14,2%) tek treba da dostignu cilj od 15% dobrovoljnog iznosa, iako tehnički gledano, još uvek imaju rok do kraja marta da to učine.

Trgovanje u Title Transfer Facility (TTF), vodećem evropskom čvorишtu, zatvoreno je u ponedeljak na 49,87 eura po megavat-satu, što je daleko od rekordne vrednosti od 338 eura sredinom avgusta, ali je još uvek izuzetno povišeno u poređenju sa 17 eura koliko je registrovano u februaru 2021.

Cene gasa dodatno padaju uz rekordnih 64% punih evropskih skladišta gase

BRISEL - Rezerve gasa u evropskim podzemnim skladištima (UGS) pale su do 22. februara na 69 milijardi kubnih metara (bcm), ali je popunjeno i dalje visokih 63,7%, izveštava Gas Infrastructure Europe, dirigujući dodatni pad cena gasa na tržištima.

U isto vreme, zahtevi za dnevnim tranzitom ruskog gasa preko ukrajinske teritorije neznatno su porasli na 42,2 miliona kubnih metara (mcm), vraćajući se na prošlogodišnje brojke, u odnosu na nešto iznad 30 mcm u poslednjih nekoliko nedelja.

Od početka grejne sezone u Evropi 14. novembra, zemlje EU su povukle 39,44 milijarde kubnih metara gasa iz skladišta. Međutim, ukupno uklanjanje je 10% niže od petogodišnjeg proseka za taj dan.

Zbog toplog vremena, Evropa ima ograničene isporuke LNG-a iz luka u sistem za transport gasa. Kapaciteti za regasifikaciju tečnog gasa i dodatno ubrizgavanje u evropske cevovode sada su na 61% svog maksimuma. Prosečna nabavna cena gasa pala je na 605 dolara za 1.000 kubnih metara (\$/1.000 m³) od početka februara, na ispod 550 \$/1.000 17. februara, prvi put od kraja avgusta 2021., prenosi agencija **bne**.

ЕНЕРГИЈА

која нас спаја

СРБИЈАГАС

ЈП "СРБИЈАГАС", Нови Сад
Булевар ослобођења 89, 21000 Нови Сад, Србија
ТЕЛ + 381 21 481 1004 / + 381 21 481 2703 / ФАКС + 381 21 481 1305
www.srbijagas.com

 СРБИЈАГАС

Engie pokreće arbitražu protiv Gasproma zbog manjih isporuka gasa

PARIZ - Najveća francuska energetska firma Engie postala je poslednja evropska kompanija koja je pokrenula međunarodni arbitražni postupak protiv Gasproma, tražeći od ruske državne kompanije nadoknadu štete i troškova vezanih s neisporukom prirodnog gasa 2022. godine, prenosi *upstream*.

Nemački Uniper i RWE su prošle godine podneli arbitražne tužbe protiv Gasproma nakon što su obe kompanije izgubile ugovorene isporuke ruskog gasa.

Engie je u svom izveštaju o menadžmentu za 2022. godinu naveo da je postupak pokrenut početkom četvrtog tromesečja prošle godine.

Francusko komunalno preduzeće takođe traži isplatu ugovornih kazni, kao i neodređenu nadoknadu za štetu nastalu usled značajnih nedostatka gasa od

sredine juna 2022. iz količina ugovorenih sa Gazprom eksportom.

Francuska kompanija je ranije saopštila da je Gasprom 2021. godine Engie-u isporučio oko 11,5 milijardi kubnih metara prirodnog gasa, što je ekvivalentno oko 10,1 TWh mesečno. Međutim, tokom sredine 2022. isporuke su pale na stopu od samo oko 1,5 TWh mesečno.

Do pada u isporukama došlo je uprkos tome što je Engie navodno pristao na Gaspromove zahteve da u maju pređe na novu šemu plaćanja kao odgovor na evropske sankcije Rusiji i njenim korporacijama nakon invazije Ukrajine.

Nova šema je zahtevala od evropskih kupaca da otvore namenski bankovni račun kod Gazprombanke u Moskvi za uplate koje bi potom konvertovale u rublje pre nego što bi postale dostupne Gaspromu.

Neptun Deep projekat u Crnom moru Rumunije konačno kreće?

BUKUREŠT - Neptun Deep projekat u Crnom moru Rumunije je na ivici početka, a trošak se u ovom trenutku procenjuje na "do 4 milijarde evra", rekao je u ponedeljak Răzvan Popescu, izvršni direktor Romgaza - kompanije koja ima 50% udela u projektu, koliko i kompanija OMV Petrom.

„Već smo u budžetu za ovu godinu izdvojili novac za Neptun Deep, ali razmišljamo i o izdavanju evro-obveznica, sa rokom dospeća od 5, 7 i 10 godina“, rekao je Popesku, a prenosi *Economica.net*.

Rezerve gase u polju procenjene su na oko 100 milijardi kubnih metara, a godišnja proizvodnja bi mogla da iznosi deset milijardi kubika, što bi Rumuniju pretvorilo u novog snabdevača Evrope ovim energentom.

Rumunske kompanije Romgaz i OMV Petrom podnele su operatoru transportnog sistema prirodnog gasa Transgazu obavezujuću prijavu za povećanje kapaciteta za uvođenje prirodnog gasa proizведенog iz njihovog obalnog područja Crnog mora u nacionalni transportni sistem počevši od 2027. godine, piše *Economedia.ro*.

Na osnovu toga, Transgaz će izgraditi gasovod potreban za transport gase proizведенog u perimetru Neptun Deep, kojim upravljaju dve kompanije.

One će gasovodnom operatoru dati bankarsku garanciju od 88 miliona evra za usluge transporta gase koje će biti isporučene u budućnosti.

Poslovni dnevnik konstatiše da je ovo potvrda da dugo odlagan projekat razvoja najvećeg nalazišta gase u Rumuniji konačno počinje, verovatno ove godine.

REGION

Slovenačka vlada bi uskladila marže za trgovce gorivom s inflacijom

LJUBLJANA - Vlada Slovenije planira novi način formiranja prodajnih marži za motorna goriva, kako bi one bile vezane i uz godišnju inflaciju, proizlazi iz nacrta plana regulacije regulisanih cena za 2023. i 2024. godinu.

Cene motornih goriva na benzinskim stanicama izvan autoputeva regulisane su od juna prošle godine, a uredba bi trebalo da bude na snazi godinu dana, piše u utorak **SEEBiz**.

Maloprodajne cene benzina i dizela od 95 oktana regulisane su prema metodi koja je bila na snazi pre konačne liberalizacije cena motornih goriva u celoj zemlji 1. oktobra 2020. godine, a izračunavaju se na temelju metodologije zasnovane na kretanju cene naftnih derivata na svetskom tržištu i kretanja kursa dolar – euro. Modelske cene izračunate su na temelju 14-dnevnih proseka cena naftnih derivata.

Od 17. avgusta trgovačka marža ograničena je na 0,0983 evra po litri dizela i 0,0994 evra po litri benzina.

Vladin predlog plana, objavljen prošle nedelje, sada predviđa usklađivanje visine tih marži s visinom godišnje inflacije.

Inače Petrol, najveća slovenačka energetska kompanija, saopštila je prošle nedelje da nastavak administriranja cena nema smisla.

Predlaže ili ukidanje postojećeg sistema ili barem redovno indeksiranje limitiranih maloprodajnih marži, prenosi novinska agencija **STA**.

Filipović: Gas iz LNG terminala biće dostupan BiH

MOSTAR - Ministar privrede i održivog razvoja Hrvatske Davor Filipović izjavio je u ponedeljak da će Hrvatska omogućiti povezivanje svog gasovoda i korišćenje kapaciteta LNG terminala na Krku s Bosnom i Hercegovinom putem Južne gasne interkonekcije, kao i da će pomoći gasifikaciju te zemlje, prenosi **SEEBiz**.

„U dogovoru smo s predstavnicima iz BiH da se napravi gasovod kako bi gas koji dolazi iz LNG-a mogao snabdevati i BiH, rekao je Filipović na konferenciji za novinare u Mostaru nakon susreta s predsednikom HDZ-a BiH Dragom Čovićem.

Prema ranijem sporazumu između hrvatskog gasnog operatora Plinacra i BH Gasa dogovorenog je da se izgradi krak s Jonsko-jadranskog gasovoda prema BiH na području Imotskog, odnosno Posušja, čime bi ova zemlja dobila alternativu postojećoj potpunoj zavisnosti na gasu koji stiže putem Turskoga toka.

MOL će u Hrvatskoj prerađivati gas

ZAGREB - U drugoj polovini ove godine u postrojenju za preradu prirodnog gasa hrvatske naftno-gasne kompanije INA u Molvama počće obrada gasa s MOL-ovih istraživačkih polja u Mađarskoj, saznaje u utorak **Jutarnji list** u Ini.

Reč je o zajedničkom projektu dveju kompanija pod nazivom Somogy koji je pokrenut još 2008. i s kojim se u međuvremenu stalo, ali je sada opet pokrenut zbog sve potpunog otklona Evrope od ruskog gasa, piše list.

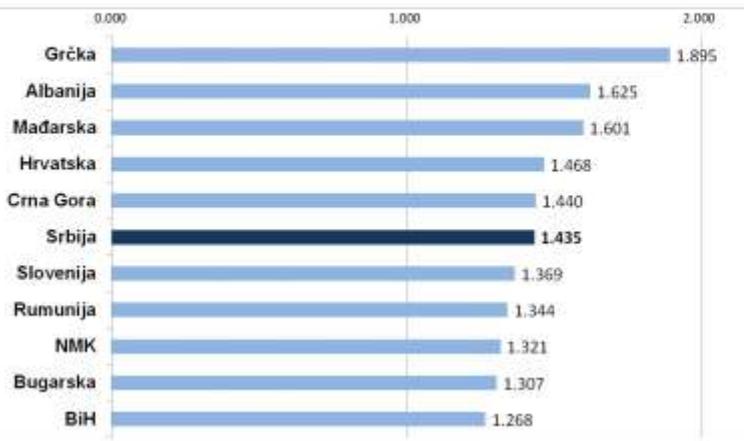
U Ini navode da će iz Mađarske dnevno na obradu u Molve doticati 170 hiljada kubnih metara gasa, što je dovoljno da podmiri oko 10 posto ukupne godišnje proizvodnje gasa u Hrvatskoj.

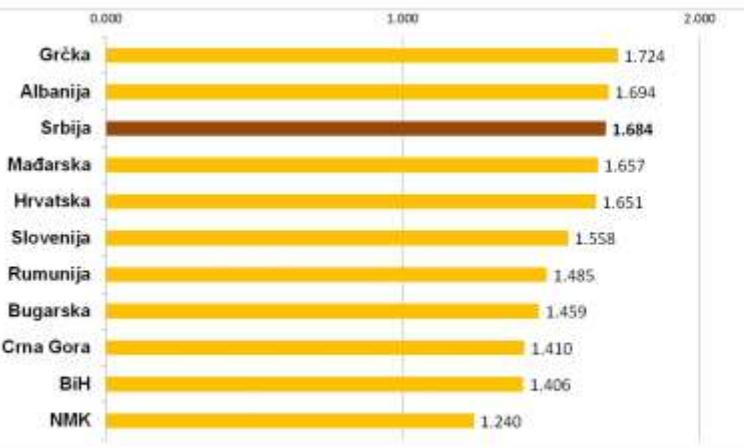
Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regionala

13.02.2023. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

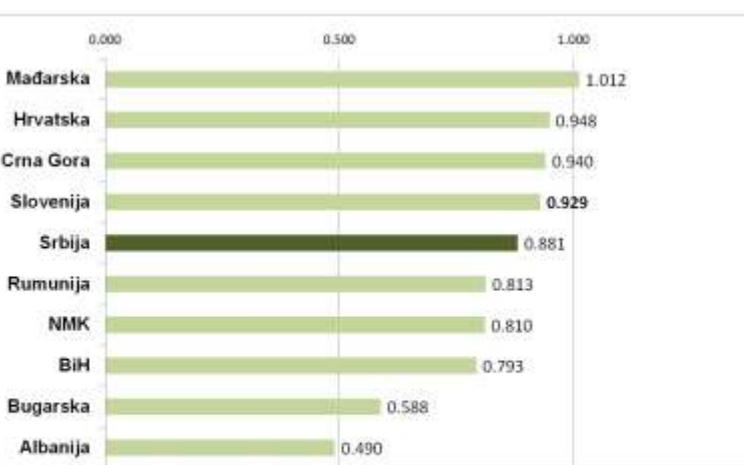
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1.895	+29.69%
Albanija	1.625	+11.23%
Mađarska	1.601	+9.57%
Hrvatska	1.468	+0.47%
Crna Gora	1.440	-1.45%
Srbija	1.435	-1.79%
Slovenija	1.369	-6.34%
Rumunija	1.344	-8.04%
NMK	1.321	-9.59%
Bugarska	1.307	-10.52%
BiH	1.268	-13.22%
Prosečna cena u regionu	1.461	

Dizel EN590 (EUR/l)		
	Euro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1.724	+11.76%
Albanija	1.694	+9.82%
Srbija	1.684	+9.15%
Mađarska	1.657	+7.45%
Hrvatska	1.651	+7.03%
Slovenija	1.558	+0.99%
Rumunija	1.485	-3.70%
Bugarska	1.459	-5.43%
Crna Gora	1.410	-8.59%
BiH	1.406	-8.85%
NMK	1.240	-19.62%
Prosečna cena u regionu	1.543	

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Mađarska	1.012	+23.34%
Hrvatska	0.948	+15.57%
Crna Gora	0.940	+14.59%
Slovenija	0.929	+13.20%
Srbija	0.881	+7.34%
Rumunija	0.813	-0.94%
NMK	0.810	-1.20%
BiH	0.793	-3.39%
Bugarska	0.588	-28.28%
Albanija	0.490	-40.25%
Prosečna cena u regionu	0.820	

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
deo izdavačke delatnosti NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave